

Sygn. akt II K 152/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Gąsior – Majchrowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Rytych

przy udziale Prokuratora Marka Wysłockiego i W. D.

po rozpoznaniu w dniach: 06.10.2017 r., 19.10.2017 r. i 18.01.2018 r.

sprawy:

S. P.

syna S. i K. z domu K.

urodzonego w dniu (...) w N.

oskarżonego o to, że:

W okresie czasu od dnia 01 maja 2014 roku do dnia 22 stycznia 2017 roku w miejscowości S. gm. Ż., uporczywie uchylał się od wykonania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz byłej żony H. P. w kwocie po 250 złotych miesięcznie, ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w T. M. sygn. akt III RC(...) z dnia 07 maja 2009 roku, przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych

tj. o przestępstwo określone w art. 209 § 1 kk

1. oskarżonego ***S. P.*** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w akcie oskarżenia;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego ***S. P.*** kwotę 4.500 (cztery tysiące pięćset) złotych poniesioną przez oskarżonego w sprawie z tytułu ustanowienia obrońcy;
3. wydatkami poniesionymi w toku postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 152/17

UZASADNIENIE

Oskarżyciel publiczny – Prokurator Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim postawił oskarżonemu S. P. zarzut popełnienia czynu polegającego na tym, że :

- w okresie czasu od dnia 01 maja 2014 roku do dnia 22 stycznia 2017 roku w miejscowości S. gm. Ż., uporczywie uchylał się od wykonania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz byłej żony H. P. w kwocie po 250 złotych miesięcznie, ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w T. M. sygn. akt III (...) z dnia 07 maja 2009 roku, przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych to jest czynu określonego w art. 209 § 1 k.k.

* * *

W dniu 30 stycznia 2018 roku oskarżyciel publiczny – Prokurator Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim wystąpił z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku, wskazując, że wniosek dotyczy całości wyroku.

* * *

W toku przewodu sądowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2005 roku Sąd Rejonowy w T. M. w sprawie III RC(...) zasądził alimenty od **S. P.** na rzecz H. P. w kwocie po 200 złotych miesięcznie poczynając od dnia 26 września 2005 roku płatne z góry do 20-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

(kserokopia wyroku w sprawie III RC(...)- k. 10 akt sprawy II K (...), k. 4 akt sprawy III RC (...);

zeznania świadka H. P. – k. 35-36, k. 112v.-113 akt sprawy II K (...);

wyjaśnienia oskarżonego S. P. – k. 112-122v. akt sprawy II K (...))

W dniu 7 maja 2009 roku przed Sądem Rejonowym w T. M. w sprawie III RC (...) została zawarta ugoda, zgodnie z którą **S. P.** zobowiązał się między innymi do płacenia na rzecz swojej żony H. P. podwyższonych alimentów w kwocie po 250 złotych miesięcznie poczynając od dnia 1 czerwca 2009 roku z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, pozostałe warunki płatności pozostawiając bez zmian.

(kserokopia protokołu w sprawie III RC (...) – k. 10 akt sprawy II K (...);

zeznania świadka H. P. – k. 35-36, k. 112v.-113 akt sprawy II K (...);

wyjaśnienia oskarżonego S. P. – k. 112-122v. akt sprawy II K (...))

Wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2012 roku Sąd Okręgowy w P. T. w sprawie I C (...) rozwiązał przez rozwód związek małżeński **S. P.** i H. P. zawarty w dniu 4 września 1982 roku z winy **S. P.** i nie orzekł o sposobie korzystania ze wspólnego mieszkania stron.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 22 września 2012 roku.

(odpis wyroku w sprawie I C (...) – k. 110 akt sprawy II K (...);

zeznania świadka H. P. – k. 35-36, k. 112v.-113 akt sprawy II K (...);

wyjaśnienia oskarżonego S. P. – k. 112-122v. akt sprawy II K(...))

S. P. urodził się w dniu (...). Jest rozwiedziony. Posiada wykształcenie podstawowe – odlewnik. Nie pracuje – jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna. Utrzymuje się z prac dorywczych, z których osiąga dochód 600-700 złotych miesięcznie. Nie ma żadnego majątku.

Nie był leczony psychologicznie, psychiatrycznie, neurologicznie, ani odwykowo.

(dane osobopoznawcze – k. 65 akt sprawy II K(...);

informacje podane przez oskarżonego S. P. do protokołu – k. 112 akt sprawy II K (...))

S. P. nie był dotychczas karany.

(dane o karalności – k. 64, k. 106 akt sprawy II K (...))

S. P. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia zgodne z ustalonym stanem faktycznym.

(wyjaśnienia oskarżonego S. P. – k. 112-122v. akt sprawy II K 152/17)

Sąd Rejonowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd opierał się na zgromadzonym w sprawie i pozytywnie ocenionym materiale dowodowym.

W ocenie Sądu na przymiot wiarygodności zasługują zarówno zeznania świadka H. P., jak również wyjaśnienia oskarżonego **S. P.**.

Jednocześnie podnieść należy, iż depozycje pokrzywdzonej H. P. oraz oskarżonego **S. P.** są wiarygodne, albowiem znajdują potwierdzenie w pozostałych, uznanych za przekonujące dowodach nieosobowych w postaci zebranych w sprawie dokumentów, a mianowicie w postaci kserokopii odpisów prawomocnych wyroków oraz odpisów prawomocnych wyroków, danych o karalności i danych osobopoznawczych. Sąd przyznał moc dowodową wyżej wymienionym dokumentom, gdyż nie stwierdził żadnych nieprawidłowości w ich sporządzeniu, a nadto ich treść nie była kwestionowana przez strony. Za wiarygodne uznano również te dokumenty, które nie stanowiły podstawy do czynienia ustaleń faktycznych, gdyż w świetle orzeczenia rozwodowego Sądu Okręgowego nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, a zatem, wniosek o wszczęcie postępowania, zaświadczenie o dokonanych wpłatach, zaświadczenie, notatka urzędowa z załącznikami – ksero, informacja i zaświadczenie (...) w Ż., informacja o stanie zaległości w sprawie egzekucyjnej, karta rozliczeniowa, informacja z PUP w Ł., notatka urzędowa, informacje MOPS w Ł..

Znamiennym jest, iż już na etapie postępowania przygotowawczego organ prowadzący i nadzorujący to postępowanie posiadał informację, że H. P. i **S. P.** rozwiedli się. Pomimo wiedzy w tym względzie, której źródłem są akta przedmiotowej sprawy, a w szczególności przekonujące zeznania H. P., nie pokuszono się o zweryfikowanie tej kwestii. Tymczasem okoliczność powyższa miała niezaprzeczalnie fundamentalne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Na kanwie przedmiotowej sprawy zważyć należy, iż zasadniczą kwestią było ustalenie, czy analizując działanie oskarżonego **S. P.** będące przedmiotem osądu, w oparciu o ustalenia faktyczne dokonane w toku niniejszego postępowania, można konkludować, iż wyczerpuje ono znamiona przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 maja 2017 roku (data zakończenia rzekomego przestępnego działania wskazana przez oskarżyciela publicznego to 22 stycznia 2017 roku).

Zgodnie z treścią art. 209 § 1 k.k. kto uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.

Określone w cytowanym przepisie znamiona przestępstwa niealimentacji sformułowane są w sposób klarowny.

Chodzi o ustalenie, czy oskarżony w okresie objętym zarzutem uchylał się od ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, czy było to uchylanie się uporczywie i czy następstwem tego zachowania stało się narażenie na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Przenosząc powyższe, na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż Prokuratur Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim całkowicie bezpodstawnie, wbrew normie wyrażonej w art. 2 pkt 1 k.p.k., postawił

oskarżonemu **S. P.** zarzut uporczywego uchylania się od wykonania obowiązku alimentacyjnego, który na nim od dnia 22 września 2012 roku już nie ciążył ani z mocy ustawy, ani orzeczenia sądowego.

Bowiem, co należy wyraźnie i jednoznacznie podkreślić, obowiązek alimentacyjny **S. P.** wobec H. P. ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w T. M. z dnia 29 grudnia 2005 roku w sprawie III RC (...) w kwocie po 200 złotych oraz ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w T. M. w dniu 7 maja 2009 roku w sprawie III RC (...) w kwocie po 250 złotych miesięcznie **wygasł z dniem 22 września 2012 roku.**

Podzielić wszak należy stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 roku (III CZP 39/11, opubl. OSNIC 2012/3/33) , iż z chwilą uprawomocnienia się wyroku orzekającego rozwód obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny (art. 27 k.r.i.o.) wygasa. Powyższe zostało potwierdzone również wyrokiem Sądu Rejonowego w T. M. z dnia 19 października 2017 roku w sprawie III RC(...).

Tak więc o kontynuacji obowiązku alimentacyjnego po orzeczeniu rozwodu nie może być mowy.

W aspekcie powyższego Sąd stoi na stanowisku, że analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż działanie oskarżonego **S. P.** nie nosiło znamion czynu zabronionego stypizowanego w przepisie art. 209 § 1 k.k.

Mając powyższe ustalenia i rozważania na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku i oskarżonego **S. P.** uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu.

W oparciu o treść art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., zgodnie z którym w razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia postępowania koszty procesu, w tym również uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy, w sprawach z oskarżenia publicznego ponosi Skarb Państwa, a także zważywszy na stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 30.10.2017 r. (WO 14/17, opubl. OSNKW 2018/2/15), zasądzone od Skarbu na rzecz **S. P.** kwotę 4.500 złotych tytułem zwrotu udokumentowanych kosztów wynagrodzenia obrońcy, zaś wydatkami poniesionymi w toku postępowania obciążono Skarb Państwa.